

31998L0027

L 166/51

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1998 6 11

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 98/27/EB**1998 m. gegužės 19 d.****dėl draudimų ginant vartotojų interesus**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

įgyvendinimo užtikrinimo rūšys; kadangi taip iškraipoma konkurencija;

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

- (5) kadangi šie sunkumai gali sumažinti vartotojų pasitikėjimą vidaus rinka ir apriboti vartotojų kolektyviniams interesams atstovaujančių organizacijų arba nepriklausomų valstybės įstaigų, atsakingų už vartotojų kolektyvinių interesų, kuriems neigiamą įtaką daro Bendrijos teisę pažeidžianti veikla, gynimą, veiklą;

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 189b straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

- (1) kadangi šios direktyvos priede išvardytos tam tikros direktyvos nustato vartotojų interesų gynimo taisykles;
- (2) kadangi šiuo metu tiek nacionalinės, tiek ir Bendrijos priemonės, turinčios užtikrinti atitiktį minėtoms direktyvoms, ne visada sudaro sąlygas laiku pašalinti pažeidimus, kenkiančius kolektyviniams vartotojų interesams; kadangi kolektyviniai interesai – tai interesai, kurie nėra vien dėl pažeidimų nukentėjusių asmenų interesų visuma; kadangi tai nepažeidžia individualių ieškinių, kuriuos pateikia dėl pažeidimų nukentėję asmenys;
- (3) kadangi, siekiant nutraukti pagal taikomas nacionalines nuostatas neteisėtą praktiką, pirmiau minėtas direktyvas į nacionalinę teisę perkeliančių nacionalinių priemonių, įskaitant šių direktyvų reikalavimus viršijančias apsaugos priemones, jei jos atitinka Sutartį ir leidžiamos pagal šias direktyvas, veiksmingumas gali būti apribotas, jei tokia praktika sukelia pasekmes kitoje valstybėje narėje, kurioje jos nebuvo priimtos;
- (4) kadangi šie sunkumai gali trukdyti vidaus rinkai sklandžiai veikti, nes pakanka tik perkelti neteisėtos praktikos šaltinį į kitą valstybę, kad jai nebūtų taikomos jokios

- (6) kadangi tokia veikla neretai išsiplečia už valstybių narių sienų; kadangi būtina nedelsiant iki tam tikro lygio suderinti nacionalines nuostatas, skirtas pirmiau minėtai neteisėtai praktikai nutraukti, nesvarbu, kurioje valstybėje ši neteisėta praktika sukėlė pasekmių; kadangi jurisdikcijos atžvilgiu tai nepažeidžia tarptautinės privatinės teisės taisyklių ir valstybėse narėse galiojančių konvencijų, jei yra laikomasi Sutartyje nustatytų valstybių narių bendrųjų įsipareigojimų, pirmiausia susijusių su sklandžiu vidaus rinkos veikimu;
- (7) kadangi tik Bendrija gali pasiekti numatytos veiklos tikslą; kadangi dėl to Bendrija turi imtis veiksmų;
- (8) kadangi pagal Sutarties 3b straipsnio trečiąją pastraipą Bendrija nesiima jokių veiksmų, kurie nėra būtini siekiant Sutarties nustatytų tikslų; kadangi pagal šį straipsnį kuo daugiau turi būti atsižvelgiama į nacionalinių teisės sistemų ypatumus paliekant valstybėms narėms teisę pasirinkti iš lygiavertį poveikį turinčių skirtingų galimybių; kadangi teismai arba administracinės institucijos, kompetentingos priimti sprendimą šios direktyvos 2 straipsnyje nurodytose bylose, turėtų turėti teisę išnagrinėti pirmesnių sprendimų poveikį;

⁽¹⁾ OL C 107, 1996 4 13, p. 3 ir OL C 80, 1997 3 13, p. 10.

⁽²⁾ OL C 30, 1997 1 30, p. 112.

⁽³⁾ 1996 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 362, 1996 12 2, p. 236). 1997 m. spalio 30 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 389, 1997 12 22, p. 51) ir 1998 m. kovo 12 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 104, 1998 4 6). 1998 m. balandžio 23 d. Tarybos sprendimas.

- (9) kadangi viena galimybė – reikalauti, kad viena ar daugiau nepriklausomų valstybės įstaigų, konkrečiai atsakingų už kolektyvinių vartotojų interesų gynimą, vykdytų šioje direktyvoje nustatytą veiklą; kadangi kita galimybė –

suteikti tokias teises organizacijoms, kurių tikslas yra ginti kolektyvinius vartotojų interesus pagal nacionalinės teisės aktų nustatytus kriterijus;

(10) kadangi valstybės narės turi turėti galimybę pasirinkti vieną iš šių galimybių arba suderinti abi jas, nacionaliniu lygiu paskirdamos įstaigas ir (arba) organizacijas, kompetentingas įgyvendinti šios direktyvos uždavinius;

(11) kadangi dėl Bendrijoje daromų pažeidimų šioms įstaigoms ir (arba) organizacijoms turėtų būti taikomas abipusio pripažinimo principas; kadangi nacionalinių subjektų prašymu valstybės narės turėtų pranešti Komisijai savo nacionalinių subjektų, kompetentingų savo šalyje pareikšti ieškinį pagal šios direktyvos nuostatas, pavadinimą ir tikslą;

(12) kadangi Komisija turi užtikrinti, kad šių kompetentingų subjektų sąrašas būtų paskelbtas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*; kadangi kol nepaskelbta priešingai, laikoma, kad kompetentingas subjektas yra teisnus, jei jo pavadinimas yra įtrauktas į tą sąrašą;

(13) kadangi valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad prieš pareikšdama ieškinį dėl uždraudimo, šalis pasikonsultuotų su atsakovu, taip suteikdama jam galimybę nutraukti ginčijamą pažeidimą; kadangi valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti, kad ši išankstinė konsultacija vyktų kartu su tų valstybių narių paskirta nepriklausoma valstybės įstaiga;

(14) kadangi, jei valstybės narės yra nustačiusios išankstines konsultacijas, turėtų būti nustatytas dviejų savaičių terminas po prašymo dėl konsultacijos gavimo, po kurio, jei pažeidimas nenutraukiamas, pareiškėjas turi teisę nedelsdamas pareikšti ieškinį kompetentingame teisme arba administracinėje institucijoje;

(15) kadangi reikia, kad Komisija praneštų apie šios direktyvos veikimą, ypač apie jos taikymo sritį ir išankstinių konsultacijų eigą;

(16) kadangi šios direktyvos taikymas neturėtų pažeisti Bendrijos konkurencijos taisyklių taikymo,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šia direktyva siekiama suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su 2 straipsnyje nurodytais ieškiniiais dėl uždraudimo, kuriais siekiama ginti priėdė išvardytose direktyvose nurodytus kolektyvinius vartotojų interesus, siekiant užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą.

2. Šioje direktyvoje pažeidimas – tai bet koks veiksmas, prieštaraujantis priėdė išvardytoms direktyvoms, perkeltoms į valstybių narių vidaus teisinę sistemą, kuris kenkia 1 dalyje nurodytiems kolektyviniams interesams.

2 straipsnis

Ieškiniai dėl uždraudimo

1. Valstybės narės paskiria teismus arba administracines institucijas, kompetentingas priimti sprendimus bylose, kurias pradėjo kompetentingi subjektai, kaip apibrėžta 3 straipsnyje, ir kuriomis siekiama:

- kad kuo skubiau būtų priimtas sprendimas, tam tikrais atvejais – sumarinio proceso tvarka, kuriuo reikalaujama nutraukti bet kokią pažeidimą arba jį uždrausti;
- tam tikrais atvejais – tokių priemonių, kokios atrodo tinkamos, pavyzdžiui, viso sprendimo arba jo dalies paskelbimas, ir (arba) pataisančio pranešimo paskelbimas, siekiant panaikinti besitęsiantį pažeidimo poveikį;
- jei tai leidžia atitinkamos valstybės narės teisinė sistema – kad būtų priimtas sprendimas, kad pralaimėjęs atsakovas sumokėtų į valstybės biudžetą arba kitam nacionalinės teisės aktuose arba pagal juos nustatytam gavėjui nustatytą sumą už kiekvieną uždelstą dieną arba kitą nacionalinės teisės aktuose numatytą sumą, jei sprendimas neįvykdomas per teismų arba administracinių institucijų nustatytą laiką, taip siekiant užtikrinti sprendimų vykdymą.

2. Taikytinos teisės atžvilgiu ši direktyva nepažeidžia tarptautinės privatinės teisės taisyklių, todėl paprastai taikomi arba tos valstybės narės, kurioje buvo padarytas pažeidimas, teisės aktai, arba tos valstybės narės, kurioje pasireiškė pažeidimo pasekmės, teisės aktai.

3 straipsnis

Subjektai, kompetentingi pareikšti ieškinį

Šioje direktyvoje „kompetentingi subjektai“ – tai bet kokia pagal valstybės narės teisę tinkamai įsteigta įstaiga ar organizacija, kuri turi teisėtą interesą užtikrinti 1 straipsnyje nurodytų nuostatų laikymąsi, visų pirma:

- a) viena ar daugiau nepriklausomų valstybės įstaigų, konkrečiai atsakingų už 1 straipsnyje nurodytų interesų gynimą tose valstybėse narėse, kuriose yra tokių įstaigų, ir (arba)
- b) organizacijos, kurių tikslas – ginti 1 straipsnyje nurodytus interesus, vadovaujantis jų šalies nacionalinėje teisėje nustatytais kriterijais.

4 straipsnis

Pažeidimai Bendrijoje

1. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, būtinų užtikrinti, jog šioje valstybėje narėje padarius pažeidimą bet kuris kitos valstybės narės kompetentingas subjektas, jei buvo pažeisti šio kompetentingo subjekto ginami interesai, galėtų kreiptis į 2 straipsnyje nurodytą teismą ar administracinę instituciją, pateikdamas 3 dalyje minimą sąrašą. Teismai ar administracinės institucijos laiko šį sąrašą kompetentingo subjekto teismo įrodymu, nepažeidžiant jų turimos teisės išnagrinėti, ar kompetentingo subjekto tikslas pateisina jo ieškinį konkrečioje byloje.

2. Dėl pažeidimų Bendrijoje, nepažeisdamos kitiems subjektams pagal nacionalinės teisės aktus suteiktų teisių, savo kompetentingų subjektų prašymu valstybės narės praneša Komisijai, kad šie subjektai yra kompetentingi pareikšti ieškinį pagal 2 straipsnį. Valstybės narės praneša Komisijai šių kompetentingų subjektų pavadinimus ir tikslus.

3. Komisija parengia 2 dalyje minimų kompetentingų subjektų sąrašą, taip pat nurodo jų tikslą. Šis sąrašas skelbiamas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*; sąrašo pakeitimai skelbiami nedelsiant, atnaujintas sąrašas skelbiamas kas šeši mėnesiai.

5 straipsnis

Išankstinės konsultacijos

1. Valstybės narės gali priimti naujas ar palikti galiojančias nuostatas, pagal kurias šalis, ketinanti siekti uždraudimo, gali pradėti šį procesą tik pabandžiusi pasiekti, kad pažeidimas būtų nutrauktas, konsultuodamasi su atsakovu, arba su atsakovu ir tos valstybės narės, kurioje siekiama uždrausti atsakovo veiksmais, kompetentingu subjektu, kaip apibrėžta 3 straipsnio a punkte. Valstybė narė pati nusprendžia, ar uždrausti siekianti šalis turi konsultuotis su kompetentingu subjektu. Jei per dvi savaites nuo prašymo konsultuotis gavimo pažeidimas nenutraukiamas, atitinkama šalis nedelsdama gali pareikšti ieškinį dėl uždraudimo.

2. Komisijai pranešama apie valstybių narių priimtas taisykles, reglamentuojančias išankstines konsultacijas, ir jos skelbiamos *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Ataskaitos

1. Kas treji metai, o pirmą kartą – ne vėliau kaip po penkerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šios direktyvos taikymą.

2. Pirmojoje savo ataskaitoje Komisija visų pirma išnagrinėja:

- šios direktyvos taikymo sritį ginant komercinę, pramonės, amatų arba profesinę veiklą vykdančių asmenų kolektyvinius interesus,
- šios direktyvos taikymo sritį, kaip nustatyta priede išvardytose direktyvose,
- ar 5 straipsnyje nurodytos išankstinės konsultacijos padėjo veiksmingai saugoti vartotojus.

Prireikus prie šios ataskaitos pridedami pasiūlymai iš dalies keisti šią direktyvą.

7 straipsnis

Nuostatos dėl platesnio pobūdžio veiksnių

Ši direktyva nedraudžia valstybėms narėms priimti naujų ar palikti galiojančių nuostatų, kurios suteikia kompetentingiems subjektams ir bet kokiems kitiems suinteresuotiems asmenims platesnes teises pareikšti ieškinį nacionaliniu lygiu.

8 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per 30 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatas.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

10 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1998 m. gegužės 19 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. M. GIL-ROBLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. BROWN

PRIEDAS

DIREKTYVŲ, KURIOMS TAIKOMAS 1 STRAIPSNIS (*), SĄRAŠAS

1. 1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyva 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos suderinimo (OL L 250, 1984 9 19, p. 17).
2. 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/577/EEB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose (OL L 372, 1985 12 31, p. 31).
3. 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 87/102/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su vartojimo kreditu, suderinimo (OL L 42, 1987 2 12, p. 48) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/7/EB (OL L 101, 1998 4 1, p. 17).
4. 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyva 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo: 10–21 straipsniai (OL L 298, 1989 10 17, p. 23 su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/36/EB (OL L 202, 1997 7 30, p. 60)).
5. 1990 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 90/314/EEB dėl kelionių, atostogų ir organizuotų išvykų paketų (OL L 158, 1990 6 23, p. 59).
6. 1992 m. kovo 31 d. Tarybos direktyva 92/28/EEB dėl žmonėms skirtų medicinos produktų reklamos (OL L 113, 1992 4 30, p. 13).
7. 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyva 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993 4 21, p. 29).
8. 1994 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/47/EB dėl pirkėjų apsaugos, susijusios su teisės tam tikru laiku naudotis gyvenamosiomis patalpomis pirkimo sutarčių tam tikrais aspektais (OL L 280, 1994 10 29, p. 83).
9. 1997 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su nuotolinės prekybos sutartimis (OL L 144, 1997 6 4, p. 19).

(*) 1, 6, 7 ir 9 direktyvose pateikiamos specialiosios nuostatos dėl uždraudimo veiksmų.